

KESTO Kimppakyytikokeilu

Loppuraportti 16.12.2020

Tilaaja

Navitas Oy

Laatija

Heikki Waris, CoReorient Oy

Raportin sisältö

Tausta ja tavoitteet

Valmistelu ja toteutus

Tulokset ja havainnot

Johtopäätökset

Tausta ja tavoitteet

Tausta ja tavoitteet

Valmistelu ja toteutus

Valmistelu

Kokeilu

Tulokset ja havainnot

Käyttötiedot

Kyselyt

Johtopäätökset

Vaikutavuus

Suosituks

- Kokeilu oli osa kestävän kehityksen KESTO-hanketta
- Tilaaja ja rahoittaja oli Navitas Oy, mutta kokeilua tehtiin KESTO-hankkeen kymmentä kaupunkia ja kuntaa sekä niiden asukkaita ja työntekijöitä varten
- Tavoitteena oli saada Keski- ja Ylä-Savon liikkumista kestävämmäksi kimppakyytien avulla, mukaanlukien:
 - Muokkaamalla kimppakyytipalvelua sopivammaksi matalamman väestötiheyden alueille
 - Kokeilemalla uutta ominaisuutta, jolla käyttäjä voi pyytää kyytiä tai kuljetusta käyttäjätietoihinsa tallennetulle toiselle käyttäjälle.
 - Kokeilemalla uutta ominaisuutta, jolla käyttäjä voi ilmoittaa sairastaneensa koronan

Valmistelu

Kehitystyö

PiggyBaggy-palveluun kehitetyt ominaisuudet:

- Koronariskiryhmään kuulumisen lisääminen käyttäjätietoihin ja kimpakyytipyyntöihin
- Käyttäjärhymän valinta rekisteröityessä ja näyttäminen kyytiä pyydetäessä
- Uuden käyttäjärhymän luominen
- Kyläyhteisölle tarkoitettu kyytiratkaisu, joka ilmoitetaan käyttäjärhymän yhteydessä ja koordinoidaan käyttäjätietojen kautta
- Toimintalogiikan yksinkertaistaminen ja mukauttaminen erottamalla työ- ja muut kimpakyytitarjoukset ja piilottamalla kimpakyytipyyntöt
- Tehokkaampi karttanäyttö kyydeille

Tarkemman suunnittelun ja palautteen johdosta osaa suunnitelluista ominaisuuksista ei toteutettu

- Koronan sairastamisen ilmoittaminen (vain GDPR mukainen riskiryhmään kuuluminen)
- Kyydin pyytäminen toisen puolesta

Viestintä

Kokeilua varten kehitettiin viestintämateriaaleja:

- Tarkennetut käyttöohjeet palveluun (kuvakaappaukset, infotekstit ja UKK)
- Viestinnässä käytettäväksi sopivat viestipohjat (sähköposti ja intranet)
- Kysely käyttäjille (yksinkertaistettu kysely osallistumista harkitseville)
- Kaksi kyselyä kylille

Viestintämateriaaleja iteroitiin tietojen tarkentuessa kokeilun aikana.

Lisäksi annettiin haastattelut alueen kahdelle eri paikallislehdelle, jotka tekivät artikkelit kokeilusta.

Viestintä oli aluksi suunnattu työmatkoja tekeville, ja myöhemmässä vaiheessa kyläyhteisöille. Kyliin oltiin yhteydessä kyläasiamiehen välittämän kyselykutsun kautta ja marras-joulukuussa suoraan neljän kylän edustajiin.

Tausta ja tavoitteet

Valmistelu ja toteutus

Valmistelu

Kokeilu

Tulokset ja havainnot

Käyttötiedot

Kyselyt

Johtopäätökset

Vaikuttavuus

Suosituks

Kokeilu

Käynnistysvaihe

Ennen palvelun varsinaista käynnistämistä tehtiin kysely ja siitä syyskuun alussa raportti, jotta varmistuttaisiin että palvelu on oikeanlainen

Navitas alkoi sidosryhmien (esim.kunnat) kanssa viestiä palvelusta alueella syyskuun lopussa.

Kokeilun käynnistämisessä havaittiin haasteita:

- Etätyösuositusten johdosta työpaikat eivät olleet otollinen kanava palvelusta viestimiseksi
- Palveluun ei rekisteröidyttä samassa määrin kuin kyselyvastausten perusteella olisi voinut olettaa

Tämän seurauksena palvelu ei lähtenyt kunnolla käyntiin.

Palvelua yritettiin käynnistää uudestaan kylille suunnattuna marras-joulukuussa, mutta aktiivista kylää ei löytynyt viestimään kokeilusta asukkaille. Jatkoa varten saatiin kuitenkin kyselytietoa.

Käyttövaihe

Palvelun käyttäjämäärät jäivät niin rajallisiksi, että kokeilussa ei päästy varsinaiseen käyttövaiheeseen, jossa käyttäjät alkavat tehdä kimppekyytejä.

Kimppakyytitarjouksia Varkauteen oli vain yksi ja Pieksänmäeltä poispäin yksi. Kuopioon suuntautuneista neljästä kyytiä tarjoavista kolme olisi ollut yhdisteltävissä keskenään, mutta kimppekyytejä ei syntynyt.

Palveluun ei yksinkertaisesti saatu mukaan riittävästi käyttäjiä, jotta kysyntä ja tarjonta olisivat kohdanneet.

Käyttötiedot

Palvelun tiedot

Käyttäjämäärät

- Palveluun rekisteröityi kokeilualueelta syys-lokakuussa 6 autoilijaa, joiden reitit olivat tarjolla palvelussa
- Vain kyytejä etsiviä käyttäjiä ei rekisteröitynyt palveluun

Kimppakyytimäärät

- Kimppakyytejä ei sovittu palvelun kautta

Havainnot

Käyttäjäpalaute

- Palvelun käyttäjien kautta ei tullut muuta palautetta kuin käytettävyyteen liittyen (esim. palvelu ei toimi monella työpaikalla käytetyillä Edge-selaimilla)

Vertailu muihin alueisiin/kohteisiin

- Keski-Pohjanmaalla oli samaan aikaan aluekokeilu jossa maaseutukunnissa vars. somea hyödyntävää viestintää, vastaavin tuloksin eli ei syntynyt kimppakyytitoimintaa
- Tampereella oli marraskuun lopusta yhden suuren työpaikan (keskussairaala) sisäinen kokeilu, jossa kannustimena ilmainen pysäköinti → mukaan tuli 15 käyttäjää viikossa ja kimppakyytipareja löytyi vaikka vain noin 15 reittiä näkyi kartalla, ja nekin tulivat eri suunnista

Tausta ja tavoitteet

Valmistelu ja toteutus

Valmistelu

Kokeilu

Tulokset ja havainnot

Käyttötiedot

Kyselyt

Johtopäätökset

Vaikuttavuus

Suosituks

Kyselyt

Kyselytulokset

Alkukyselyyn vastasi 77 henkilöä, joista vastausten perusteella 50 olisi pitänyt rekisteröityä PiggyBaggy-palveluun

- Kimppakyydeille nähtiin paljon hyötyjä
- Noin puolet koki suurimmaksi ongelmaksi lisävaivan kyydin sopimisessa
- Kolmanneksella ei ollut mitään estettä ryhtyä tekemään kimppakyytejä, ja kaksi kolmasosaa ei ollut huolissaan koronasta

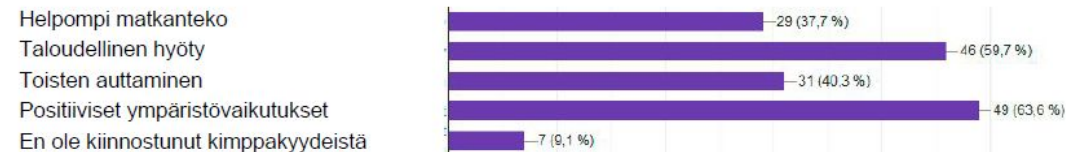
Kokeilun muokkaus vastausten perusteella

- Viestinnässä mukana kaikki hyödyt, mutta alkuviestintä suunnattu työmatkalaisille
- Paremmat käyttöohjemateriaalit, jotta palvelu ei vaikuta vaikeammalta kuin on
- Yksinkertaistettiin palvelun toimintalogiikkaa

Kyselyt kylille (12 vastaajaa kolmesta kylästä)

- Puolet ei kiinnostuneita kimppakyydeistä tai ei tiennyt kantaansa
- Kulkemisen epäsäännöllisyys suurin este

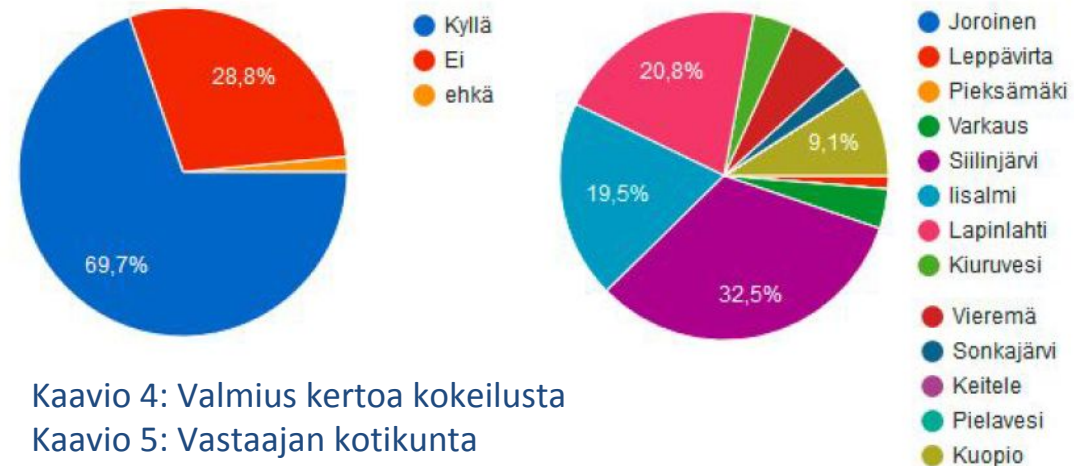
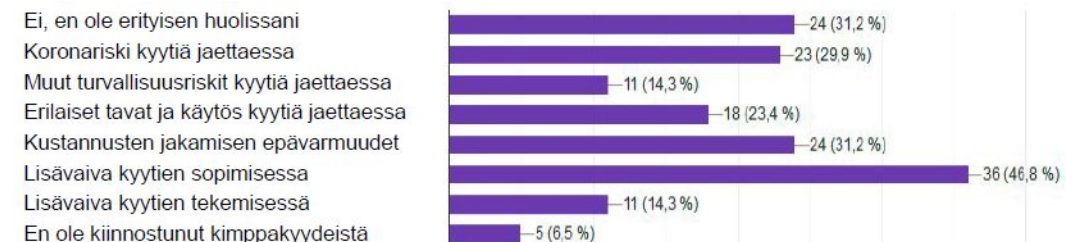
Kaavio 1: Kimppakyytien hyödyt

Kaavio 2: Kiinnostus kimppakyyteihin

Kaavio 3: Huolenaiheet

Vaikuttavuus

Kokeilun vaikutukset

Kokeilulla ei vähäisten käyttömäärien johdosta ollut merkittäviä vaikutuksia.

Vaikuttavuutta voi arvioida kyselyn perusteella. Toisaalta tätä tarkempi, kokeilualuetta vastaavassa keskikokoisen kaupungin lähellä sijaitsevassa kylässä tehty kyselyitä ja simulointeja hyödyntävä selvitys osoittaa, että kimppakyydeillä on suuri vaikuttavuuspotentiaali.

- Kyselyssä selvitettiin matkatyyppikohtaista valmiutta kimppakyyteihin, ja siihen vastasi neljäsosa kyläläisistä (vauvoista vanhuksiin)
- 70% matkoja ilmoittaneista oli valmis tarjoamaan kyytiä ainakin joillain matkoilla ja 50% pyytämään kyytiä
- Kimppakyydissä säilyy auton saatavuus ja kyky päästä perille asti → liikkumistapoja voi siten muuttaa paljon kestävämmiksi
- Henkilöautot ovat 90% henkilötielikenteen päästöistä → 10% siirtymä kimppakyyteihin vastaa kaikkien taksien ja bussien päästöjä

Skaalautuvuus

Kimppakyytien skaalautuvuus

- Kyselyn perusteella kolme neljästä tekisi kimppakyytejä, mutta käytännössä palveluun ei rekisteröitynyt edes niitä jotka näin vastasivat → kiinnostuksesta pitää päästä vielä helpommin etenemään palveluun liittymiseen
- Mitä enemmän käyttäjiä, sitä useampi voi löytää kimppakyytikumppanin kun heitä on omalla suunnalla (toistaiseksi käyttäjien pieni määrä rajaa tätä)

Palvelun skaalautuvuus

- Nykyisessä muodossa käytettävyys ei riitä laajamittaiseen kimppakyytien tekemiseen
- Kokeilun perusteella on kuitenkin tunnistettu tarvittavia kehityskohteita, joilla tämä voidaan ratkaista

Tausta ja tavoitteet

Valmistelu ja toteutus

Valmistelu

Kokeilu

Tulokset ja havainnot

Käyttötiedot

Kyselyt

Johtopäätökset

Vaikuttavuus

Suosituks

Suosituksset

Yleiset suositukset

Kokeilun suorittaminen

- Palveluun onnistuttiin koronatilanteessakin tekemään hyviä muutoksia, koska kyselyn ja tilaajan havaintojen perusteella nähtiin tarve muuttaa suunnitelmia
- Jälkikäteen ajatellen olisi pitänyt tehdä kyliin suuntautuminen nopeammin, sillä nyt joulu tuli takarajana vastaan
- Palveluun liittyminen pitäisi tehdä edelleen vielä helpommaksi, sillä nyt edes kyselyyn vastanneet eivät rekisteröityneet käyttäjiksi
- Paikallislehden artikkelin perusteella pitäisi olla helppoa liittyä palveluun
- Viestintä ja ohjeistus pitäisi segmentoida niin, että palvelu vastaa käyttäjän odotuksia (esim. työmatkat vs. yhteisöllinen toiminta)
- Kimppakyydeistä pitäisi saada paremmin tilannetietoa kokeilun edistymisen seuraamiseksi, käyttäjien tarkempien tarpeiden tunnistamiseksi ja tarvittavien toimenpiteiden tekemiseksi
- Kyselyissä pitäisi kysyä, miten käyttäjät matkaisivat muuten (esim. töihin)

Hankkeen jatko

Ehdotus hankkeen jatkosta

- Palvelu on edelleen käytettävissä ja sitä on tarkoitus kehittää pienimuotoisesti lisää (paitsi jos esim. KaikkiKyytiin-ratkaisun kehittämiselle löytyy vaadittu rahoitus)
- Työmatkoihin suunnatut kimppakyydit tulevat ajankohtaiseksi vasta kesän 2021 jälkeen jos/kun koronatilanne helpottaa
- Kylille suunnattuja kimppakyytejä voi edistää jo keväällä, ja suunnitelmat palvelun muutostarpeista tähän liittyen ovat kehittyneet paljon kokeilun ansiosta
- Kokeilusta viisastuneena pitää tarkasti miettiä toimintaympäristön aikataulut ja sesonkiluonteisuus, jotta asiat saadaan valmistelluksi ja toteutetuksi silloin kun käyttöönotolle on käyttäjäsegmenttien kannalta otollisin ajankohta

Tausta ja tavoitteet

Valmistelu ja toteutus

Valmistelu

Kokeilu

Tulokset ja havainnot

Käyttötiedot

Kyselyt

Johtopäätökset

Vaikutavuus

Suosituksset